

GERNIKA-LUMO

2002. URTEA

LJK

Lehenengo Idazlan Koaderno

Lehen Hezkuntza

Argitaratzailea:

- *Gernika-Lumoko Hezkuntza Arloa.*

Laguntzaileak:

- *Allende Salazar Ikastetxea.*
- *Barrutia Eskualde Ikastetxea.*
- *Barrutialde Institutua.*
- *Gernika-Lumoko Institutua.*
- *La Merced Ikastetxea.*
- *San Fidel Ikastola.*
- *Seber Altube Ikastola.*

Portadaren egileak:

- *Jose Ramon Castillo*
- *Oscar Santa Maria.*

Babesleak:

- *Gernika-Lumoko Udaleko Hezkuntza Arloa.*
- *Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Saila (Euskera Zuzendaritza).*

Maketazioa eta Inprimaketa:

- *GRAFICAS AMOREBIETA.*

2002ko edizioa.

AGURRA

Ikasleek ikasleentzat

Herri baten geroa ume eta gazteengan dagoela esaten dogunean, sarritan entzun dogun zeozer esaten ari gara. Baina, ume eta gazte horreen asmo, nahi eta fantasiak zelakoak diran jabetuz bihar-etzikoa gorpuzten arduratzen bagara, gizartearen nondik norainokoa igerriko dogu.

Lehenengo idazlanen koadernoak (L.I.K.), Gernika-Lumoko ikastola eta ikastetxe ezberdinetan ikasturte bakoitzean tajutu diran idazlanak plazaratzeko asmoagaz jaio da.

Gaiak, ikusi daikezuen lez, ugariak eta era askotakoak dira. Ziur nago hemen argitaratzen diran lanek irakurle zabal bateri egingo deitsoela zirrara, hasi "idazleen" ikaskideengandik eta etxeko guraso eta ingurukoengandik jarraituta, haur, gazte eta helduak.

Datozen ikasturteetan bilduma osotuten jarraituko dogula-eta, zuen ipuinak/kontakizunak/sentimenduak paperean azaltzen jarraitu deizuen eskatu gura deitsoet, zuen konplize garean irakurle guztion atseginerako.

Agurrari agur egiteko, aurtengoan egitasmo honetan parte hartu dozuen ikasleoi eskerrik beroenak, guztion gozamenerako egin dozuen lan bikain honegaitik eta modu berezian eskertu baita irakasleei, irakaskuntza eta euskerea uztartzeari ekiteko egiten daben esfortzuagaitik.

Zorionak eta eskerrik asko.

Kepa Butron
Hezkuntza Arloko Zinegotzia

AURKIBIDEA

NAIA TORREALDAI • L.H. 4. MAILA	<i>NIRE AMONA, EGUZKIA, ILARGIA ETA KATAKUMEAK</i>	5
DANIEL MARTINEZ • L.H. 3. MAILA	<i>REZIREN ABENTURA</i>	7
AITOR OMAETXEARRIA (idazlea) JULEN URRUTIA (marrazkilaria) • L.H. 6. MAILA	<i>ZINTZO ETA BASERRITARREN ABENTURAK</i>	9
LUKENE ENDEIZA • L.H. 6. MAILA	<i>INDIO TXIKIA</i>	12
L.H. 1go MAILA	<i>ARANTZA MAGIKOA</i>	15
L.H. 2. MAILA	<i>AZERIA ETA AJANGIZTARRAK</i>	18
GONTZAL URIARTE • L.H. 5. MAILA	<i>IRAIA INGALATERRAN</i>	21
IERA URIONA • L.H. 6. MAILA	<i>MAGGIE TRIPPERS-EN LEPOKOA</i>	24
OIHANE SACRISTAN • L.H. 4. MAILA	<i>KALATXORIA ETA UNTXIA</i>	27
PELLO INTXAUSTI • L.H. 4. MAILA	<i>ZIKOINAK</i>	29
IOANA OLEA • L.H. 3. MAILA	<i>MARTA</i>	31
AARON BALDA • L.H. 4. MAILA	<i>ETXE ZORAGARRIA</i>	36
JON BOYRA • L.H. 5. MAILA	<i>ELEFANTE BIDAIA</i>	38
IRATI ARIAS • L.H. 6. MAILA	<i>KASIANAREN ABENTURAK</i>	41
IKER ANSOLEAGA • L.H. 2. MAILA	<i>DRAGOITXOA</i>	44
AINHOA ARRIBAS • L.H. 2. MAILA	<i>LEHENENGO KOTXEA</i>	45
AITOR ETXEBARRIA AREGO • L.H. 3. MAILA	<i>SHIN HAN OPORRETAN</i>	46
MARKEL ERLEAGA • L.H. 4. MAILA	<i>MENDI TXAKUR SALBATZAILEA</i>	48
ANDER LARRINAGA • L.H. 5. MAILA	<i>ARALIKO ERREGEA</i>	50
LEIRE AMURRIO • L.H. 6. MAILA	<i>EGUNEROKOA</i>	52
NAITAN NAVARRO FERNANDEZ • L.H. 2. MAILA	<i>GAZTELU MAGIKOA</i>	54
IBON BILBAO ARRIEN • L.H. 2. MAILA	<i>DRAGOI BIHURRIA</i>	56
IKER ARTOLA APOITA • L.H. 3. MAILA	<i>LEHOIA ETA ELEFANTEA</i>	58
GARAZI LLONA LLONA • L.H. 4. MAILA	<i>ESTRALURTARREKIN BIDAIA MAGIKOA</i>	60
JONE AMEZAGA ARRIAGA • L.H. 5. MAILA	<i>EZINEZKO MAITASUNA</i>	62
AMAIA URLEZAGA KARRANZA • L.H. 5. MAILA	<i>HAMSTER BIHURRIA</i>	66

NIRE AMONA, EGUZKIA, ILARGIA ETA KATAKUMEA

Bagen behin Kondarñobe izeneko baserri txiki bat. Baserri hartan katome bat zegoen, handun zegoen. Katakumeak jaio zirenean:

- Zein politak diren! - Esan zuten etxeko umeei.

Hotziki ez pasatzeko jeltse zahar bat ipini zieten, esnea eman... eta erabat goratu zituzten. Katomeak hura ikusirik katakumeak hartu eta eskutatuta egin zituen garbisan.

Umeei konturatu zirenean amonari galdetu zioten eta amonak erantzem zuen...

- Jasi nire alboan, sutondoan, eta entzun:

« Duela urte asko baso sakonetan basokatomeari hiru basokatakume jaio zitzaizkion.

Eguzkia pozte egin zon eta esan zuen:

- Zein txikiak diren! Berotu egin behar dituk gustora egon daitezon.

- Hissuu! - Esan zuten hiruak poz- pozetik eguzkiaren bero sartuta zutenean.

Baina initsi zon gauaren ostua eta ilargiak lanua joan behar zuen.

- Loaz homendik, eguzki! - Esan zuen ilargiak - orain mi egon behar naiz zoman.

- Ez, ez, gaur ez maiz inera joango, basakatakumeek nire bera behar dute eta.
- Zoaz eguzki, neuk lotaraziko ditut!
- Egetz esan dizut, goaten lanaz, hotzez, pasa beharke dute gaur. Eguzkia eta ilargia aratsaldero haserietzen ziren zeretik basakatakumeek ikusten egotearen.
- Ospa kemendik!
- Ez dut aldegitoko gogorik. Zoaz zeu! Honek zuden, basakatearen saba haserietzen zen arte.
- Egumero bonotan ari al zarete? Ba, aiaz, nire kumeak eramango ditut. Basakatakume bat hartu zuen ahoan, gero beste bat eta hirugarrena arkerik eta honek eramari zituen kumeak kabara. Eguzkia eta ilargia oso triste geratu ziren eta megamez hari ziren.
- Basakate! - dei egin zuten basakatakumeak etartzen badituzte, ez gona haserietuko. Basakateak hiru kumeak, eramari zituen beriro. Handik aurrera eguzkia eta ilargia baki izan behar zituzten bakarrik jantzen ziren? Armonak amara hartu zuten eta ipuina bukatu zela konturatu ziren.
- Armona! Oso polita izan da! - esan zuen batek.
- Baina armona! Begira gor daukagun alfoan!
- Katakume bat - esan zuen besteak.
- Zuk bera omaten duzu. Eguzkia zera!.
- Zuk zardet eguzkia eta ilargia. Umeak ometas begiratu eta bi katekume zuden eta handik aurrera ulertu zuten katekumeak.

NAIA TORREALDAI (4.m)

Reziren abentura

Rezi, etxe handi batean bizi zen; Kolonia pote txiki bat zen. Bere barrika usain gozodun ura bukatu zenean, berde koloreko ontzi handi bateko zuletik lota zuten, baina, zorionez ez zen apurtu. Ixarstean ohikatu zuen:

— Hau usain txarra! Agg!

— Ez kezatu, gero abentura zoragarri bat edukiko duzu eta! — esan zuen botila heldu batek.

— Bai? Eta nor zara zu? Zer egiten duzu?

— Bai. Nire izena klatu da eta zuzer moduan etxe batetik nator.

— Zuk zer zeneukan barriuan? — Galdetu zuen Rezik jakin minez.

— Ardo gorria "la Rioja" markakoa.

— Bero, eta zein abentura izango da?

— Lehenengo kamioi batek fabrikara eramango gaitu eta gero... la... ikusiko duzu...

Kamioia etorri eta fabrikara eramam zituen klatuk esan bezala. Eta bide erdian zudela esan zuen Rezik:

— Lagundu!!! Puntan nago jausi egingo naiz!!!

Arduan, gizon bat kamioitik jeitsi zen botilak ondo

jartzeko eta Rezi ikustean hartu eta ondo jarri zuen.
Horrerengaitik salbata zuen Rezi. Eabrukan, makina arraro
bat zegoen eta Rezi/ik galdetu zion klaturi:

- Zestarako egiten dugu abentura hau?

- Botila berriak sortzeko.

- Eta, zer da makina hori? - esan zuen itxura txarreko
makina bat seinalatuz.

- Txikitzailea!! Hor botilak mila zatitan zatitzen dira.

- Nik ez dut hor sartu nahi!! Beldurra ematen dit!!

Nin ematen du?

- Nire lagunek esan didate ezetz.

- Eta, gero zer egingo dugu?

- Lapiko handi baten berotu eta putz eginez, forma
emango digute.

lapiko handian, putz egiteko lekuan... Eta hainbat lekutatik
pasatu ziren Rezi eta Klaturi. Auzkalo ze botila klase diren
orain!!! eta Rezi/ik eta Klaturi/ki agur bera bat bidaltzen
dizute:

Daniel Martinez 3. Maila

ZINTZO

ETA

BASERRITARRAREN

ABENTURAK

Orain dela arte batzuk,
aitonak ipuin zaragarri bat
kontatu zidan. Zintzo atsari buruz-
ka abenturak ziren. Honela hasien zen:
Bazen behin atsarikin arazak

zuten herri bat; nequan ederra zela eta, eta iznari eza
zela eta atsak herria bajatzen ziren ardiak jatera.

Egun batean, baserritar bat, inoiz baino lehenago
itxen zen baseretik atsean bila. Basoan atsa enae bat
topatu zuen eta haren atzetik zean zen. Atsa amek, gure
barik, beraren amek zean den lekura eramain zuen. Baseri-
tarrak atsa hil zuen eta baita kumeak ere, baina azkenen-
gan, zerbaiz sentitu zuen bere buruan esanez "Ez hil kumea".
Orduan bere kontzientziatik sartutako abots hori buru eginaz,
beizirik utzi zuen, are gehiago, baserriko eramain eta hari egin
zuen. Uteak zean, uteak atari, atsa hura orko hari zen,
oso indartsua eta azkaria bihurtuz. Aintzen baserritarak, ez
zuen inoiz pentratu atsa hazi maite zuen beste maitatuko
zuenik.

Egun batean inoiz espero ez zuenean baserri bat
sutan hazi zen. Denak iten zuela pentratu zuten baina
andrea bat agaldu zen harrika bere umea buruan zezuela
ohinbatzen. Hori entzun bezain pronto atsa atsera sartu

eta umea atera zuen suaren garetatik. Denak poz- pozik
gelditu zuten etxo hura erekin eta "Zintzo" izena ipini zuten
aho batera. Urte batzuk igaro ondoren, hiru lapur, Zintzoren
zabaren etxera sartu zuten, dena ostu eta apurtuz. Orduan
Zintzo, bere usamenari esker, hau lapurren
atzetik abiatu zen erreka bateraino.

Errekan arrastoa galdu egin zuenez,

berarekin zehazten biserutanek
pentsatu zuten derrigorrez
batel baten ihes egin zutela.

Zintzo errekatik joan zen

tratsan eta urrunean ikusi

zituen. Orduan bai hasi zela

harrikan, ahal zuen gutxia atera

zuen. Batelera heldu zirenean, ez zegoen

erretxo ere. Hura zen atsekabea gure Zintzok

hartu zuena! Etxera bueltatzerakoan, hiru malkur

gelditu zen. Aurretik beti egin dela irabazi eran zion eta

biak herrira jaitzi ziren izanaria erostera.

Dendan zuzeldela, Zintzo urduri zartzen hasi zen

lapurren usara somatzen zuelako. Zistu lezian hotel

batera sartu zen eta han ikusi zituen hiru lapurak.

Haginka egin zion hiruei eta hirurak onore eman zuten

Kartzelara joanez.

Gure lagunak etxera heldu zirenerakoan, Aurretik

traktuaren lasterketara aurkitzea erabakita zekukan. Gure Zintzok

urteetan zehar hainbat eta hainbat denina irabazi zituen.

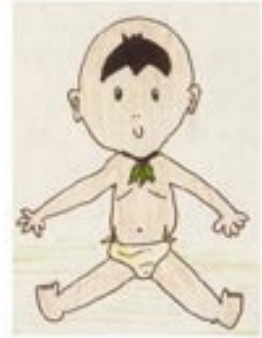

Euskal Herriko txakurren lasterketetan nagusitasuna adieraziz Denporaren poderioz Zintzaren orpea izugarri zabaldu zen eta legenda bat behutu zen. Hori dela eta, sarritan, Anttoni ingurukoak bere atzo aspexu hura eskatzen zuten. Batzutan elizarako, beste batzutan bareriko lanak egiteko, eta inoiz umekak zaintzeko. Neguko goiz batean Anttonen lagun batek, Martin izenekoa, Zintzo atzoa eskatu zion elizarako. Oro goiz suetsena izan zen; hiru azpi, bost galeper eta lau erdi barrapatu zituzten eta. Etxeratz ziharzela barurde baten arrastoa sumatu zuten. Martinek, ikusi bezain laster egin zion tiro patoaren eta odolaren, lurrean atzanda geratu zenean, Zintzo ureratu zetzaien hilda zezelakam, baina barurdea oraindik bizirik zegoen eta bertizgi eraso zion. Martin berriro hasi zen tiroa Zintzo zabalatu nahian. Hantako batzuk airean galdu zion, beste bat barurdearen burua zean zen zuzenean eta beste tiro madarikatu bat Zintzaren begira. H arrapatutako ehiza lurrean utzita, Martinek Zintzo besaetan hartu eta Korrikon albaitariaren esanaren eraman zuen.

Zintzok legi bat galku arren, beti bezain leiala eta azkara izaten batzuetara, itxurako bere ohorez, Zintzo betiako jarraitu zuen. Horregaitik, handik urte hil zenean, herriko plazan atzo harriko eskultura bat eraili zuten herrikoen Inemarian bizirik egon zedin.

EGILEA: Aitor Omeñakano
HARRAZKILAN 17. Julio Larrañaga

Bazen behin Hego Ameriketako indio familia bat. Familia oso kaundia zen, hamabost anai-arreba ziren baina diru aldetik eskaz zenden eta ama haundun zegoen. Egun baten aitak esan zuen:

- Egin dugu euki beste umeik, itsasora bota beherko dugu. -
Danok erantzun zuten:

- Itsasora? - Eta negarrez hasi ziren.

Umea jaio zen eta oso polita zen baina aitak segituan hartu zuen itsasora botatzeko. Ama zutaka hasi zen:

- Ez mesedez! Ez mesedez! -

Baina beranduegi zen. Aitak itsasora bota zuen lastozko otzara baten.

Familia gurtia negarrez geratu zen itxerentzian.

Gero eta hurrago kusten zen otzara eta gero eta tristeago zegoen familia.

Amak ez zuen nahi gehiago beginatu eta koninkan

joan zen etxera. Bitartean,

bere anai-arrebetatik

tikiena egun osoan geratu zen

itsasora begiratzen. Aste oso bat egon ziren pentsatzen nola eta zen umea,

hilda ala bizirik. Eguraldi trankila zegoen gainara, ekaitza zegoen. Amak

pentsatzen zuen hantzeren bolakin apurtutako zela otzara, umea jausi eta

ilo ajiago zela. Bitartean itsasaren... Eguraldia hobetu zen, hodei ilun eta

eritortzeko joan eta ezuneki argi eta beretsua agertu zen.

Azaro Atlantiko erdian zegoen umea. Egun batean handia batakini jo zen eta otzua aputu egin zen. Umea ustira jausi zen. Egun yuen arnasarik hartu eta jotzako zorian zegoen, baina kalabeharrez, igurde bot agertu zen eta umea salbata egin zuen.

Gora igotzerakoan igurdeak umeari esan zion:

- Zelan zude?

Baina umeak ez zion ulertu eta igurdeak hainuz esan zion:

- Nola heldu zara onaino?

Umeak ulertu eta ez jakizela erantzun zuen.

Handia estera hurbildu eta han egon ziren denboretan baten azer esan gabe. Azkenean igurdeari idia bot bereratu jitzioan:

Umea hani balsa eramatea. Baina, zain herria?

Hurbilen zegoen itsasoa

Kantauri Itsasoa zen eta bertan:

Galiya, Kantabria, Asturias, Euzkel

Herria, Erantzia ... zuden, baina

nora? Igurdea zehienetan Euzkel

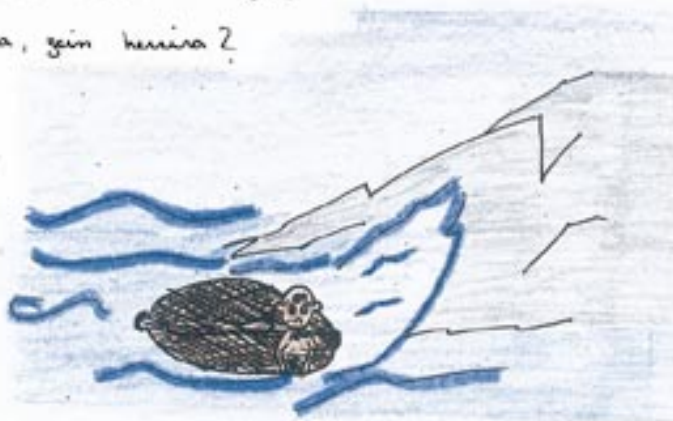
Herria joaten zen eta bertan jende

oro atsejina zegoela gogoratzen

hau esan zuen:

- Euzkel Herria eramango zutut eta hara helduzakeen itsarontzi batan

sartuko zutut, ados?

Etia urreak baita ezan zion.

Itzundeak umea hartu zion eta Eustak Henirantz abiatu zion. Bidaia nahiko luzea egin zen. Egunaldi eguzkitan eta berotuan zegoen. Inan trikiak jan eta geldiana batzuk egiten zituzten la egitako (hori bidai osan).

Boiz baten Eustak Heniko kostaldeetara heldu zion. Ibasontzi asko zauden: haundiak, trikiak, luzeak, labunak, gorriak, berdeak, ... Boiz itzundeak ezan zion umeari berak aukeratuak zintzara sartu nahi zuen. Umeak tenkupa txiki, labur eta gorri bat aukeratu zuen. Itzundeak tristoraz baxerik bertan utzi eta joan egin zen.

Umea nekez hasi zen eta bertan zegoen anartzekak entzun zuzenaz zen eta zen bilatzen hasi zen.

Ume eder hura aurkitzekoan segitzen abiarantz joan zen. Oso pozik jarri zen familia osan eta bertan bigi izan zen behinako indio txikia.

Egilea: Lurkene Endeiza

Harrizkilaria: Lurkene Endeiza

ARANTZA MAGIKOA.

Behin batean Ida irenako
mekato bat mendira joan zen
bere lagun Andonirekin.

- Halako batean
Andonik esan zion:

- Ida begiratu
zelako lore polita!

Ida joan zen ikustera
eta hartzerakoan
arantza bat sartu
zitzaion hatzaman txikian.

- Ayay, zelako mina begira
nire hatzamar txia!

Ida etxera joan zenean amak
atera nahi zion baina ez zion
utzi. Hurrengo egunean eskolara
joan zenean andereñoek ere

Landarea lorontzeian sartu zute, eta
 Idak txerka eraman zuten. Orain
 ondo zaintzen du eta honela beti
 gogoratzen da bere acontza
 magikoarekin.

Martin Elgezabal Gorka Arriarte
 Mireia Rodriguez Iosu Zabalaheascoa
 ENERO Gaitolea Eneritz Iturbe Gontzal Carrasco
 Aitor Aldamiz Gure Urberuaga
 Estibaliz Oar Jon Alaitiz Garazi Gabaldon
 Jon Lapresa Enke Pina Jon Arrien Beatriz

atera nahizion baina ez zion utri
 - Egunak pasatu ziren eta bat -
 batean Idaren hatzamarretik lore
 txiki bat jaitzen hasi zen.
 Ida eta bere lagunak liluraturis

zuden.
 Idaren
 gurasoak
 kezkatuak
 medikuare-
 gana era-
 man zuten

eta honak esan zuten:

-Landare hau elaki egin behar
 da bestela Ida desagertu
 egingo da. Azkenean Ida ospital
 batetara eramán zuten eta han
 elaketa egín zioten.

Bazen behin azeri txiki- txiki bat. Azeriak Menda-
tako barsoan zeukan bizilekua. Azeriak belarri zo-
ratzak eta buetan luzea zituen, oro azeri dotorea
zen.

Azeriaren bizilekutik oro hurbil Ajangiz herria ze-
goen eta oro zaratatuak ziren horako biztanleak.
Hain zaratatuak zirenez, azeri gaitxoak etan zuen
gaitetan lorik egin.

Egun batean, azeriak Ajangizera joatea erabaki zuen hango biztaketekin hitz egitera. Bidetik zihuala ehizariak jarritako tranpa batean erori zen eta hanka bihurtu zuen. Azeria erin zen mugitu eta laguntza eskatzen hasi zen. Menditik Son gastea perretxikotan zebilen eta azeriaren oihuak entzun zituen. Son gastea azeriarengana lur bildu zen.

- Zer gertatu zairu?

- Herrira mindoala tranpa honetan erori nait eta hanka bihurtu dut.

- Egon lasai, herriko albatzariarengana joango gara eta berak sendatuko zaitu.

Jon eta azeria Ajangizera heldu zirenean
 ajangiztarak enparantzan elkarturik galderka
 hari ziren:

- Zer gertatu zaien azeri gaixoari? - eran zuen
 emakume batek.

- Nori egin dezake horrelakorik? - eran zuen
 beste batek.

Handiki gutxira Ajangizko alkatea etorri zen
 eta azeriarkein berba egin eta gero, gaueko ha-
 marretatik aurrera zakata egitea debekatu
 zuen baita tranpak jartzea ere.

Azkenean azeria sendatu egin zen eta Jon
 gastea arratsaldero barora hurbiltzen zen
 bere lagun berriarekin jolasteko.

Hori halan barzan
 sar dadila kalabazan
 eta iten dadila
 Barutikoa plazan

IRAI A INGALATERRAN

Bazem behin Iria izeneko merkataria bat
bera Aizmagizen bizi zen. Bere familia oso pobrea
zenez Iriak hamaian urte egitean Ingalaterrara
bidaltzea pentsatu zuten, horrela bertan lana aurkitu
eta bere familiarri dirua bidaltzea. Iriak hamaian
urte egitean bere gurasoek Ingalaterrara
bidali zuten, urte osoan aurreratu egon ondoren oraindik
diru bazuten oraindik autobusean bidali zuten
beraien alaba.

Iriak arazo oso izan zituen lana aurkitzeko
oso motza zelako. Bere oso oso alta zen, metro bat
eta lau hogitahamar zentimetro zituen, ahoga zen begiak
marronak sudurra ikaragarria, ahos oso txikia, giletak
bat bat jateko denbora denbora oso behar izaten zuen,
orokorrean oso motza zen baina oso garai eta lagun handia.
Lau hilabete pasa ondoren etxe motz eta ikaragarri
bat aurkitu zuen eta bertara sartzea erabaki zuen, inon ez

zeneretxe kantun biritza erabaki zuen eta dena garbitzea.
 Etxea kumpotik eta baruntetik oso ondo geratu zen baina pe-
 magarria zen gauza bat etxe barrua utzik zegoela, horre-
 gatik lanean hasi behar zuen lanean aurkitzeko lekua arka-
 tatik pasatu zen, adibidez: lehenengo hamburgereria bate-
 tik pasatu zen baina alta zeneretxe hamburgereriko eskatea
 baina zeneretxe zen kabitzem. Bigarrenean ikastola bat gar-
 bitzeko aurkitu zen eta alferrik geltara erim zen sartu,
 buruarekin goia sartzen zuelako. Hirugarrenean ere er-
 en hartu, denda bat ere aurkitu zen eta Ingelesa ere
 zekienere bate egin zuten. Azkenik denbora arka, lanean aurka-

Tzen egon ondoren portalak garbitzeko aurreratu zen zeren por-
talen goia oso erreuz garbi zezakeen. Sei urte lanean egon on-
doren etxe gurtia oso ondo jarri zuen, baina oraindik diru as-
tiko behar zuen bere familiarri baidaltzeko. Lau urte pasa ondoren
diru morda irabazi zuen zoritzaurre laneatik bota zuten zeren
portaleko igogailura sartzean buruarekin goia jo eta apuntatu egin
zuen. Baina ez zuen arazo handirik izan, etxea saldu eta
horrela bere herrira bueltatzea erabaki zuen.

Circunsgoan hegaztinean jatea erabaki zuen, horrela behe-
nago helduku zelako. Herrira heldu zenean bere familia gora
barik baina kalean bizi zirela ikusi zuen eta oso triste
jarri zen baina beste aldetik pozik, zuen diruarekin etxe
handi bat erosi zuelako bere familiarentzat eta beretzat. Etxea
baruntik ere ondo jarrita zegoen, labur bilduz familia horibeste
beste familia pobreei lagundu egiten zien ez barutera lo non
egin bere etxea urten zieten. Familia hori oso ona irram zen
eta denon ahoetan ibili ziren.

Epilka: Sontzal Oriarte

Maggie Trippers-en Lepokoa.

Bazen behin, Maggie izeneko neskatza morena eta argal bat. Hamaika urte zituen, "Filson" izeneko herritxo batean bizi zen eta argia eta azkarra zen. Eskolan andereinoa ez zuen gustoko, eta amonak operitutako lepokoa inoiz ez zuen kentzen.

Egun batean, eskolan zegoen bitartean, andereinoak Maggiei deitu zion:

-Trippers andereinoa!

-Zer andereino? -galdetu zuen Maggiei.

-Etorri hona, azkar! -agindu zion andereinoak.

Maggie, segituan joan zen.

-Maggie, zu argia eta azkarra zara, eta erres gaitutuko duzu biharko aterketa. Baina, tratu bat egingo dugu. Lepoko hori ematen badidazu, aterketa betiko moduan, gaitututa egongo da. Baina ezetz esaten baduzu, aterketa ez duzu gaitutuko. Zer esaten duzu? -galdetu zion andereinoak.

-Ez, inoiz ez Germana! -erantzun zion Maggiei.

-Zer esan duzu? Ni zureta andereino nahiz, eta ez Germana.

Honegatik ehun kopia egingo dituzu! -garrasi egin zion andereinoak.

Igandea zen, eta Maggie Kalera irteerako asmoa zuen. Atea ireki zuen eta lurra eskutitza bat zegoen. "Igandean, Korreoa?" Pentsatu zuen Maggie. Eskutitza hartu zuen eta berarentzat zela ikusi zuen. Eskutitza ireki zuen eta igarkizun batek antzeman zituen. Irakurteen hasi zen:

2002-03-01

Trippers andereinoa:

Errigoitia, Sondakan, Kanalan, Orozkon, Lekeition,
Ajangiren, ala Nabarnizen. Non dago hurrengo atarua?

Maggie pentsatzen aritu zen, eta askonean lotu zuen, "Herri hauen lehenengo letra-pentsatu zuen Maggie - maiuskularekin idazten dira. Orduan letra denak elkartzen baditugu "ESKOLAN" hitza aterako da. Maggie bizikleta hartu eta eskara abiatu zen. Eskolako sarreran, papertxo bat zegoen lurra. Maggie papertxo hartu zuen:

← Lorontziaren aspian.

Maggie ez zuen "tutik" ere ulertzen. Baina denari logika ateratu zion. Gezia ezkerretara zinalateen zuen. Bestera begiratu zuen etxe ahar bat ikusi zuen. Bizikleta hartu eta hara joan zen. Lorontziaren aspian begiratu zuen. Ateak bi zulo zezkan

baina lorontziaren azpian giltza bakarra zegoen, eta honen ondoan papertxo bat:

$$21 \times 2 = _ = _ - _ = _$$

Ariketa hau egiteko burua nekatu zuen. Baina askenean egin

zuen:

$$21 \times 2 = 42 = 4 - 2 = 2$$

Emaitza bi zen. Orduan bigarren zuloatik sartu zuen giltza, eta atea ireki zen. Gela batek zarata batzuk entzuten ziren. Maggie gelara hurbildu zen. Pertsona bat zegoen itzal baten atzean. Maggiek ea nor dagoen galdetu zuen.

-Trippers andereinoa al zara? -galdetu zuen itzalaren atzean zegoen pertsonak.

Maggie baietz erantzun zuen. Eta itzalek Germana andereinoa irten zen.

-Ba al dakizu zertarako nahi nuen zure lepokoa? -galdetu zuen Germanak -Gela honen azpian altxor bat dago. Eta bakarrik zure lepokoarekin ireki al da altxoraren katea. Beraz emaidazu lepokoa.

-Ez, inoiz ez!

Maggiek andereinoa hultzatu zuen, baina Konturatu gabe, Germana behiotik erori zen. Germanak esan zuen moduan, gelaren azpian katea bat zegoen, eta horren barruan, altxor bat.

Egilea: Iera Uriona

KALATXORIA ETA UNTXIA

Behin batean baren kalatxori bat. Egun batean untxi bat ikusi zuen eta biak lagun egin ziren.

Bihar amunean untxia eta kalatxoria esnatu egin ziren eta kalatxoriak esan zion untxiori:

- Zuk basoa erakusten badidazu nik zenua erakutsiko diut.

Untxiak baiete esan zuen eta basoa erakutsi zion.

Kalatxoria leku politak eragutzerakoan harriturik gelditu zen eta hainbat lagun egin zituen: tximeletak, erleak, sugeak, beste untxi batzuk... eta abar.

Gero untxia kalatxoriaren gainera igo zen eta honek bere lagunak eta mureta erakutsi zion eta untxia oso pozik

zegoen. Biok batera lurra eta itsasoa huz
 bil zegoen inla batean bisitzeko geratzea
 pentsatu zuten.

Eta uharte polit bat aukeratu zute
 nean arbola baten gainean geratu ziren
 beste animali batekin alai eta zorientsu

betizab.

Aihane Soeristan

/L.H 2. Zikloa

ZIKOINAK

Bazen behin herrirka bat mendiez inguratuta zegoena.

Herrir hartan 210 biztanle zuden gutxi gora behera.

Azoka ostegunero zegoen plaza nagusian eta ondoko Olesiak, Torre handi bat zeukan bi kanpaiekin.

Herrir hartan bazen ume txiki bat zikoinak izugarri gustatzen zitzaiona. Egun batean umearen urtebetetzea zen eta zikoineri buruko liburu bat eskatu zion amari.

Uola heldu zen baina txoriak ez ziren ageri kanpandorean eta umeak esan zion amari:

- Zengatik ez dira etorri zikoinak?

Eta amak erantzun zion:

- Nik uste denboraren araberagatik izan dela.

Umea hurrengo goizean jarki zen eskolara joateko; bizikleta hartu zuen eta mendirantz joan zen euren bila.

Eskolatik iteteko garaia zenean etxerantz joan zen eta amak esan

Zion:

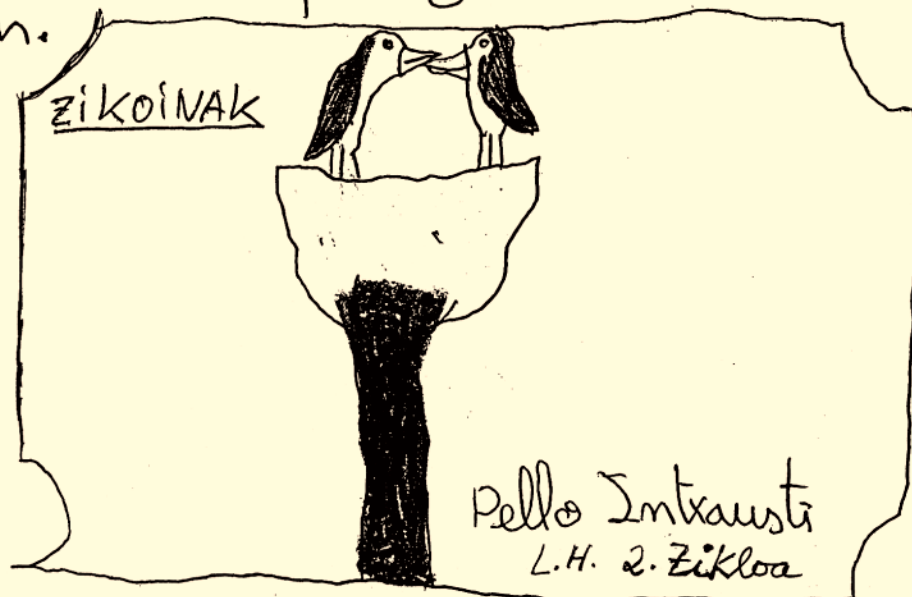
- Zer moduz eskolan?
- Ondo, Erantzun zion mutikoak.

Umea ohera joan zen jarraieran eta ezin zuen loik egin. Bapatean amets egin zuen:

"Bera zikoina zela, eta baten hegan joan zenean ama eta bere familia gutiarekin topatu zen. Orduan zikoina kabi bat egitera joan zenean herriko guztiak kabia hantxe eginda zutela konturatu zen."

Umea bapatean esnatu zen eta altxatzena koan lehiora joan zen zikoinarik bazegoen ikustera. Hantxe zuden euren kabian. Ametsa izan ahal da nerea...? Pentsatu zuen.

Mutikoa zarataka hasi zen etxe gutik eta kanpora joan zen arineketan.

Marta

Behin, Patagoniako heuri tikitiko batean mendiz inguratutako baserrian, Marta izeneko neskatia bat bizi zen. Neskotia alai isateaz gain, oso jatorra zen.

Janakera polita zekun inguru menditsu hartan bizirik. Gehienetan proka behe zabalak eta marradun kamiseta gorria erabiltzen zituen.

Marta gortetako best urteko urtea zen eta bi laguntza zituen: Patei eta Sara. ^{Elkarrekin} Elkarrekin asko jolasten zuten, oso lagun onak ziren eta.

Egun batean, Patei Martaren etxera joan zen. Martaren etxean ipini zisten gurtia jan zuen eta lepatetan tripa-lak eduki zituenez ospitalera eramaten zuen.

ten. Marta, korritan abiatu zen Sarari berria ematera.

- Sara, Sara, Saraaa ! oihukatzen zuten.

- Bai, esan, nor da? zigan Saral.

- Bai, neu, neu naiz, Marta.

- Badakizu Patei ospitalerantz dagoela?

- Zer, zer eta zer egin dezakegu?

- Miri gustatuko litzaizkioke ilustratzea!

- Goazten ikustera | erantzun zuten biak eta ospitalerantz abiatu ziren.

Patei zegoen solairura heldu zirenean, logelako atea aurkitu ondoren, Tok-Tok-Tok-atea jo zuten. Geldiro geldiro zabaldu eta, Patei lo aurkitu zuten. Geldiro geldiro ohe atean geldi-geldi

egon ziren esnatu arte.

Ondoren, Patei esnatu zenean eta bere lagunak logelari ibusi zirenean ikaratu egin zen.

Sara eta Marta berrera hosi ziren eta Patei esan zion:

-Bare zergatik egiten didazue?

-Baregura etorri zaizulako.

-Ba, hoi berrera egiten badidazue ez naiz zuen laguna izango!

- eron zien Patxi. Norka bial elkarri begiratu erantzun zien:

- Parkatu, parkatu, bakarrak zu horrela ikus teal harritzen gaitu, baina osatzen zarenean berriro gureak egingo ditugu. Entzun duzu eta?

- Bai, baina, oraindik egun batzuk hemen egon beharke dut.

Honela, nekateak eterrantz bueltatu ziren eta euren etxean kontatu zuten gertatutakoa.

Hanetik egun batzuetara, Martaren etxean denak telebista ikusten zenean, Ring-Ring-Ring telefonoak jo zuen.

Martaren aita, Jose, birzardun gizon

aktual irakurtzen zegoen liburua alde
batean utzita, hartur zuenen esan zuen:

-Nor da?

-Pati? - galdetu zion Josek.

-Bai eta - zelan zaude lastarna?

- Ondo, bihar eterra noala ebateko deitzen
dirauek.

Josek aholku hau eman zuenen denak
oso pozik jarri ziren.

Berehala, Martak Sarari deitu zion
eta pozoren pozor zuden Josekarekin
berrira egoteko.

IOANA OLEA

8 URTE

Auzón
Balda

Etxe zoragarria

Bazen behin etxe bat oso desberdina bestetarik: altzairuak, gauzak eta jolasak hitz egiten zuten. Bizakiek ez zekiten eror ez, ez zute-lako bisitzen etxe horretan.

Baina egun batean familia bat joan zen bisitatzeko horretara.

Famili horretan lau pertsona zuden: ama, aita, alaba eta semea.

Ama eta aita bete zuden lanean, semea ikastetxean alabarekin.

Alaba aitarekin hurbiltzen zegoen:

-Ikusi duzu nire erlojua? galdetu zion aitari alabari kezkatuta.

-Ikusidut zure mahaitxoaren gainean.

Erantzun zion alabak seguru-seguru.

-Ba nik horz gailuaren gainean itzi nuen.

-Afaltzerako...! esan zuen amak zutaldetik.

Semea lanak egiten ari en baina amarekin entzutean arinetan malkadera joan zen.

Ama ~~ez~~ kezkatuta zegoen eta alabak galdetu zion gerta irensten:

-Zer gertatzen zaizu ama?

-Ba nire bi belarvitakok leku batetik bestera mugitzen dira. Nitak bejiratu zuen eta esan zuen:

-Eta nire erlojua, une batean aho gurtiak itzita zuden.

-Beno orain seme eta alaba hortzat garbitzen!

Semea eta alaba ohean zuden. Semea lo eginda baina alaba pertzatzaren zer gertatuko zen bere etxe berria.

Hurrengo egunean alabak gosaltean ikusi zuen aitarekin erlojua hurbiltan amaren belarvilakoaekin ia-ia oihu egiten du baina konturatu zen eta galdetu zion bajutis:

-Zer gertatzen zaizu?

Eurek oso geldi geratu ziren baina konturatu ziren larzapatu

zutea hieketan eta eran zuten?

- Ez eran inori gure sekretua mesedez.
- Bakarrik zeuk egiten duzue hitz? Galdetu zuen baina euren ez ukiten zer eran.

- Ba ez, etxe guztietako gaurak hitz egiten dute.

- Al dozue aurkentu besteak mesedez?

Hiruak alaba begiratzen geratu ziren.

- Ono dago, orain goaz. Euren Kontu haunduz joan ziren etxetik gaurarekin hieketan.

Arkeneare alabak denak ezagutu zituen eta ez baruen zerbaiz Topaten hitz egiten zuen beste batelkin.

Horrela egiten zuen dena eta ama, aita eta sumea ez jakiten zelan bera jakiten zuen non zegoen dena.

Baino hori sekretu zela.

